

www.uns.rs

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ТАРМЛАДН

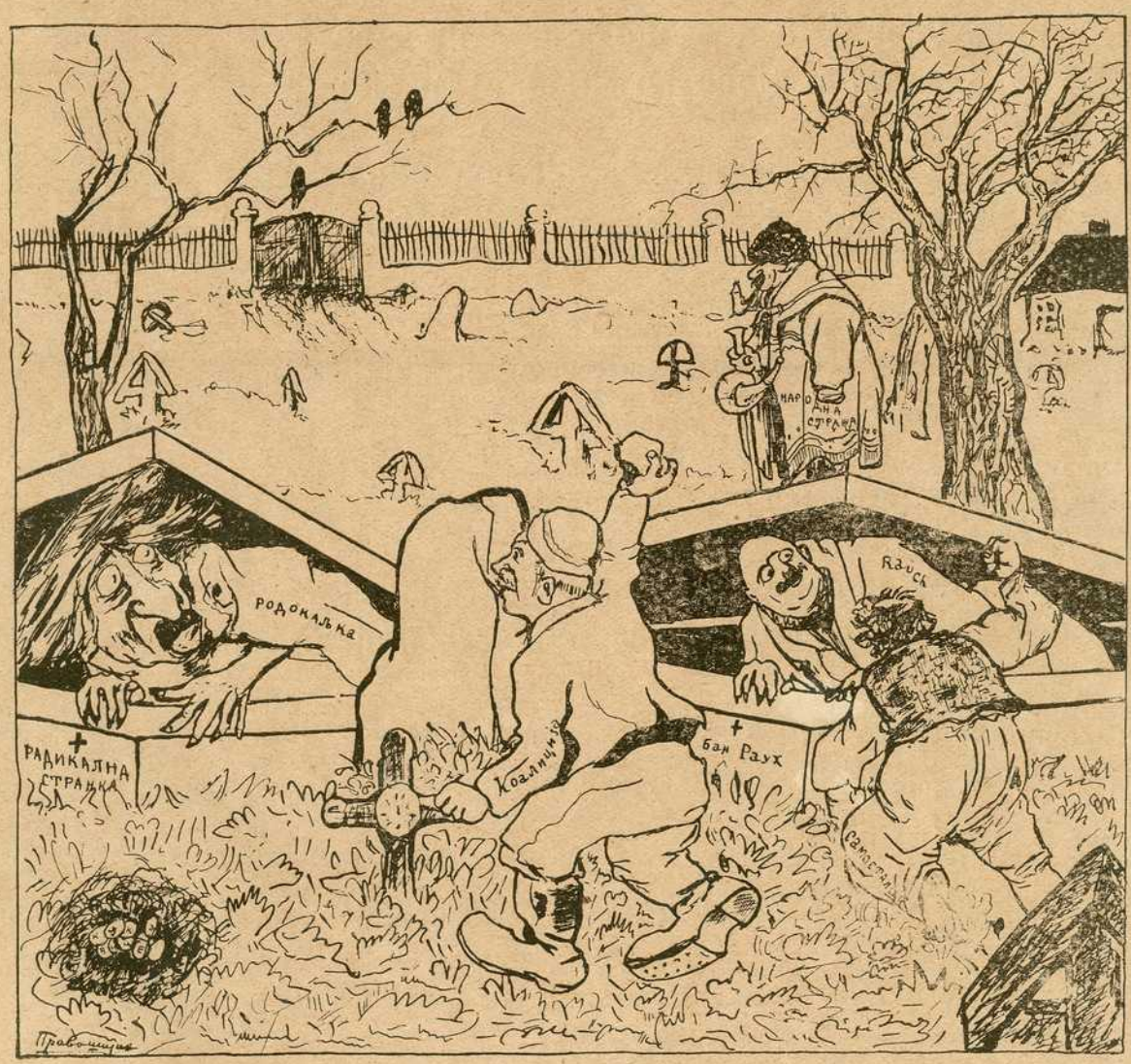
ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 7. и 8.

У Новом Саду, 13. априла 1908.

Год. II.

Њихово „Воскресеније“.

Родокаљка: Устала бих, ама страх ме је од овог »неваљалца« да ће ме опет каменсати.. и гроб свалити.. па шта сам онда радила?

Rauch: И ја бих имао густ на устајање ал' ето овај с песницом никако да ми се уклони с пута.

Васкре.

У Христа **један** издајница беше,
То доста би, да Христа — разанеше.

А колко Српство има издајница?
И хоће л' нестат са земљина лица?

Хоће л' нестат рођених злотвора
Ил јадно Српство пропанути мора?

Ал ко да зори... свиће ера нова...
Ил све је само машта песникова.

У окршају за народна права,
Аждаји гнусној смрскана је глава.

Још језик сикће, још се тело креће
Ал ронац ту је изостати неће.

Јест победа је Српска и Хрватска —
Погибао сложи два народа брацка.

„Раздвој па владај“ — веле горе, тамо, —
Ал ми се више делити не дамо.

Зори л' зацело, свиће л' ера нова?...
Ил све је само машта песникова?

Mansuetus.

WWW.UNILIB.BS УГАРСКИ САБОРСКИ „ТЕЈАТОР“.

Председник: Следује друга тачка предлога о ревизији пословника.

Један шшмил-Мађар: Је л' те да би боље било, кад би већ трећа тачка била.

Полиш Десанчић: Поштована кућо!

Председник: Молим да не отступите од дневнога реда.

Полиш: Молим, па још нисам ништа казао.

Председник: Макар, ви сте могли казати ако нисте, а то је свеједно.

Полиш (наставља): Народно право изискује . . . .

Председник: Сад није говор о народном праву.

Мркша: Тако је. Ми га не тражимо.

Манојловић: И не ћемо га никад ни тражити.

Доме: Обесили смо га о клин још о »мајском« .

Председник: Но, даклем. Чујете ли. О каквом народу ви овде говорите.

Полиш: О радикалском, молим.

Председник: Они се признају за православне Мађаре.

Полиш: Владин насилни рад . . .

Председник: Ни о том није говор. Држите се дневног реда, иначе ћу вам одузети реч.

Полиш: Ако загледамо у енглеске законике.

Председник: Није говор сада о Енглеској, него о Мађарској.

Полиш: Но то би лепо било, кад би у Француској републиканци . . .

Председник: Није реч о Француској, а за републику нисмо.

Полиш: Сећам се пре двадесет година . . .

Председник: Забрањујем г. посланику да се 20 година у натраг сећа.

Полиш: Мој поштовани друг, тадањи посланик Векерле . . .

Председник: Није реч о Векерлу. Одужећу вам реч.

Полиш: Ја себи измољавам те упадице.

Председник: Драге воље. (Одузима му реч.)

Шомоћи: Измољавајте сад.

Председник: Ко је на реду?

Бележник: Чичо Поп!

Чичо Поп: Јесте ми одузели реч?

Председник: Па још нисте ништа ни то ворили.

Чичо Поп: Макар. Ја знам ред.

Председник: Упућујем г. посланика на ред.

Чичо Поп: Је ли кућевни?

Председник: Тако је!

Чичо Поп: Тај је сад баш у репарацији.

Председник: Немојте вицловати.

Чичо Поп: Добро нећу. Бићу озбиљан. (Пашетишно.) Ми тражимо слободу говора.

Председник: Е, кад тражите слободу говора — одузимам вам реч. То се противи кућевном реду. Има ли још који народносни посланик, којем још нисам одузео реч.

(Пошто се нико не јавља, а радикалске миме су своју лајавицу зачепили нечим, што председник проглашује исцрпним предмет — и свршава тејашор).

Црвена јајца.

Као и лађеке године, тако и ове, делимо по старом обичају ускршња шарена јајца.

Почећемо и опет са црвеним. То је радост, а пошто је радост то ћемо исто ове године у место пивнек Габору који је црвену боју (с лица) изгубио, дати проти Папићу. Њему је — као човеку који воле да мења боје све једно ма која боја.

Црвено бело зелено (мађарске народне боје) родокаљцу др. Жиги Продановићу, (он сад ту боју форсира — у Србобрану) е натписом: »А куд тебе носи крило..«

Једно црно жуто лане је добио пивански лист „Народни Гнусник“ али како је исти лист престао лагати — усљед не влажења, а рекорд у клеветању и лагању ове године однео бан Раух, то исто њему поклањамо. Та бечка боја њему данас најбоље кипира. Натпис је: „У лажи је илишко дно!“

Модро јаје је добила радикална странка, а пошто се њене модрице од лане до ове године нису замечиле усљед њених непрекидних прикљученија и пришивања јој од свег свесног Српства — шамара, то се иста боја и ове године најбоље подура са њеном бојом на лицу јој. На јајету су лепо израђене дупле јасле. С натписом: „Ала умем ала знам . . . По двојницу да варам!“

Једно морасто јаје смо лане послали »тумачу« али ове године га шаљемо министру Пашићу у Србију. Он је и тако сав мораст свој Србији. С натписом:

»Мањина ће да се дере ко досада а чича кје Баја »мотат« тек одсада.

Једно зелено јаје смо послали Еренталу. Он и тако сад неку зелену поли-

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
www.о тик у води противу Срба. На јајету су народни мотиви.

„Зелени се зубача
Ерентал је кр..“

До душе могли би исто и босанским стеклишима дати, јер они просто зелене од беса — што се Срби и Муслoмави ујединили. С натписом: »Drang nach Osten!«

Једно морско јаје смо дали радикалском морском песнику Бошку Петровићу с натписом:

„Волим брљу..“

Једно пачије јаје смо дали др. Пачу-у у Србији, да излеже из њега што ситнежа да не мора трговати с концесијама.

Једно кукавичије јаје, Јаши Томићу, да не мора у Ердељаново гњездо исто подмећати Србима. С натписом:

„Смије ми се Векерле
Ал' ја бројим сексере!
Нисам више ја szamár!
Већ свог Српства измећар!“

Једно ћурчије јаје смо наменили др. Миши. Он као позната ћурка — неће се на јаја свога рода ердати, с натписом:

„Жив ми Тодор“

Једно пилећије јаје смо наменили пилићарском посланику Јаши Мркшвићу. С молбом да исто излеже, да може човек рећи да се од њега нешто паметно излегло. С натписом:

„Јаша Мркша пилићар!
Носи коке на пазар;
Свакоме по јајце —
А странци —“

Једно бело не офарбано јаје смо послали Прижанима. Они и тако имају превучено бело преко очију. До душе могао сам га послати ком препатнику „Уставности« јер „фарбана« су и тако добили — у владиним рептилица.

Једно ровито јаје смо послали у Маћедонију реорганизаторима. Тамо је и тако ровито стање. С натписом »Устај, устај Србине!«

Једно пресно јаје смо послали уред-

ништву „Hrvatskog bednika“ у Босни. Он и тако воли пресно да лаже. С натписом:

»Аустројска сам ја слуга
Тепажу ми — шуга!

Једно шупље јаје смо дали и ове године шупљој глави — и шупљем говорнику др. Сосу. С натписом:

»Имам пара као плеве
Свабио сам некад шеве;

Једно ољуштено и ове године је припало браћи Муладновићевој. Они се и тако у „гулењу“ народа уморили. С натписом:

„Автономни трбушари
И кукурузари!“

Једно без боје, за сада дајемо администратору карловачке митрополије Лукцијану, без икаквог натписа. Напис можемо и накнадно — написати. Док се администратор одлучи за боју. Нама је остало и овог Ускреса свега једно црно јаје, које у место парче цедуље на успомену наших школа, манастира, аутономије — предајемо у аманет српском народу желећи му:

„Да воскреснет Бог и расточат-еја врази јего!“

Стармлади.

Распоред страсне недеље.

Велика среда: Велики пост Мите Клициног, бити немајућег школског референта и пишпек Габора, ех патријарха.

Зелени четвртак: Чланци Раухових рептила. „Тајна вечера“ Кошута, Ерентала и бана Рауха. »Велеиздаја« велико српске пропаганде. Јуда Ердељански. Одрицање Јаковљево бана Рауха.

Велики петак: Народна Голгота. Мучење српског народа у Босни. Разапеће слободне штампе у Босни и Хрватској. Два разбојника. Франк и Јаков. Клепање бана Рауха.

Велика субота: Погреб радикалне странке и плач наше стрине Заставе.

Стармлади с. р.

Лукијану Богдановићу

ново именованом администратору патријаршије.

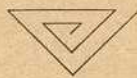
Добро нам дош'о, митроносна главо,
Добро нам дош'о, изненадна надо!
Ах кад те једном посла небо плаво —
Ти скупи српско распуђено стадо.

Би грдан метеж... Навалише вуци...
Ко није бег'о допао је рана —
Нек јекну дакле благе фруле звуци,
И скупе овце стада растерана.

Од како умре архиепископ стари,
Ни пред олтаром не бесмо на миру:
Испречили се свуда зулумџари,
Смејућ се дрско **молитви, путиру...**

Добро нам дош'о, митроносна главо,
Добро нам дош'о, изненадна надо,
Ах кад те једном посла небо плаво —
Ти скупи српско распуђено стадо.

Mansuetus.

Апоњи и Кошут.

Апоњи: Но, пријатељу, сад си ипак нешто из двора морао примити.

Кошут (уздахнувши): Да, крст...

Код »Филе«.

Служавка: Молила је госпођа, да завијете кобасицу опет у »Хатарер« — али наставак говора др. Соса што је у репрезентацији говорио, у ком сте нам јуче чварке завили.

Фила: Зар вам се тако допао?

Служавка: Да, мал' се нисмо сви — укочили од смеја, тако је то штогађ шаљиво.

Немачка флота.

Чудновато. У колико се јаче и за отпор способније лађе граде у Немачкој у толико више мора да се пумпа.

Баркоцаијев догађај.

— Ја дајем потпуно право барону Баркоцаију, што није хтео да потпише записник грађанског брака. Бар да сам и ја то урадио.

— Дакле и ви сте били сведок у грађанском браку?

— Не, сведок нисам био — али младожења.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Србијанке.

„Чудна срећа“

(не било је).

„Чудне среће“! — свако збори,
О задрж' је божје благи!
„Концесије — „уговори“,
Шта ћемо пре, браће драги?...

Свуд весеља и пијанке...
И трговци и сељаци
Увели у ниши шанке,
Пуни хвале своле „Баџи“.

Срећно прошла „апанаж“,
Срећно прошле „концесије“,
Још уговор — „паралажа“
Паролу ће да добије. —

Јер наш извоз то су шрице,
„Баја Ница“ кера шера,
И цуш сирема за »звездице«
У Беч ће нам „чича Пера“.

Žolive.

Баја и кумпанија.

У Србији ошт криза,
(Ово је сад већ реуриза)
А краљ шта ће, држи с Баје,
Који правац свему даје.
Баја жару, Баја пали,
Он и чичу мож' да свали;
С крвницима ко пактира,
У Србији тај диктира!.

Београд.

Антизвездаш.

Идеално.

Има ли што идеалније и лепше него
кад до јучерашњи управник престонице
(церовак) — каже преко јавности свом
министру (Ћир Настасу) — да је ордина-
ран швиндлер — а овај ћути као риба
— сигурно као из учтивости образован
дечко.

Žolive.

„16-ти“.

Код нас свуда »мед и млеко«.
Од кад Настас сабљу доби,
Срећан народ па дочек'о,
Да заседне и удроби.

И свуд срећа и тишина,
»Чувар Настас« свуд би био,
Ког не једе помрчина,
Том он не би удробио... .

А »безбедност јавна« она,
С којом треба да се слави,
Некако му чудно звони,
И рад ће ће да заглави.
Место млека, не знам »од куд?!«
Сада тече крвца врела,
А он »спонтан« — а и сулуд,
Набеђује мртва тела... .

Па сад чудна тиква пукла,
Јер га »верни« оставише,
И фрула му сад умукла,
Те сад тужи и уздише... .

finale.

Ал' не тужи, »Ћир Настасе«,
Што умрља крвљу руке,
Од 16-ог бар сад зна се
За министре — и хајдуке!
Београд.

Žolive

У београдском купаталу.

Слуга: Је ли по вољи господин Ба-
јо, топло или ладно купатило. Или с ту-
шом.

Паша: Млако, млако, заш у ово
прелазно време, овај мож' човек за час
се разхладити или офурити

Пророчанство.

— Знаш да имамо ново министар-
ство?

— Но, и то ће трајати од петка до
суботе.

Аустријска бабускера „Врачара“ Позив на претплату и још нешто (у слици и »речи«) (које није тајна).

о садањем ужасном стању у Босни и Херцеговини.

В р е м е.

- У Русији: Хладно.
- У Турској: Запарно.
- У Мароку: Бура.
- У Енглеској: Душе јаки ветар.
- У Немачкој: Променљиво време.
- У Америци: Очекује се јачи пљусак у целој земљи.
- У Аустрији: С источне стране наоблачено.
- У Угарској: Лепо време. Играју се...
- У Хрватској: Пљусак.
- У Босни: Бесни вијор, према истоку.
- У Србији: Црн облак.
- У Македонији: Сева, пуца, гори.

Овим дуплим бројем отварамо нову претплату на другу четврт.

„Стармлади“ је једини српски потпуно независни сатирични лист, који се греје једино на милости својих претплатника а лади на немилости г. г. неплатника (којима смо слободни били још овај број послати да као добри хришћани не проведу Ускрс без мукте читања), — а за даље ћемо се већ некусурати било преко „Стармладог“ или судом, од воље гм к'о Шокцу пост.

„Стармладом“ нису виги руке спуштале нити уста везана — као неким шаливо жалосним листовима, него што му је на срцу, то на језику. А не штеди што рекао Босанац, пи ћаћу рођеног.

„Стармлади“ ће и одсада као и досада доносити вештачки израђене „наше карикатуре“ из живог „наших пузаваца“ — „родокаљсепх Срба“, фарисеја, „књижевника“, лобцајхбрудера, и већ видиће те кога све. Излазиће као и досада два пут месечно, само неће шарен бити, да не би конкурисао „Застави“, румском чилашу „Родокаљцу“ и »Српском Одреку« у Земуну. Већ покојни „Срп. Гнусник“ тај се сав отрцао од шаренила.

Главно је од Бога здравље, а за друго ћемо лако, као и досада — натезати. И то натезање држим да још за сада овако удесимо на пр.:

од 1. априла до краја јуна	К 2'—
» 1. » » септем.	К 4'—
» 1. » » децембра	К 6'—

Уредништво и администрација
«Стармладог».

Како кад.

I. Ђа к: Заиста, чудна је то справа, тај брзојав. Пре подне сам брзојавио а после подне сам већ имао новац у руци. То је заиста брза послуга.

II. Ђа к: Како кад. Ја сам на пр. још пре три недеље брзојавио кући по новац, ни дан дањи га нисам добио.

Ђука и Шука.

Ђука: О, мај, од како су наши родокаљци љокнули у Срему, од то доба је чист Срем. Нигди блата...

Шука: Е, а де ли је то силно блато. На пр. „румско дебело блато“.

Ђука: Па све су то наши родокаљци покупили и побацили на самосталце.

Ђука: Него у Србији ће опет бити покоља.

Шука: Шта наопако. А да не ће одкуд опет завереници.. у мају...

Ђука: Тако је. У мају ће бити опет нови избори за скупштину.

Књаз црногорски у Русији.

— Сервус Нико, Никола Николајевићу, имењаче, које добро тебе носи к нама?

— Требало би ми мало пара.

— Па што чоче потеже толики пут. Требао си ми то јавити писмом, па би ти послао опет неколико лађа жита.

— Знам. Али ја сам као рад и опет онако испод жита...

— Па како је иначе, свемоћни руски царе?

— Па добро је. Само ми бомбе мало јачи страх задају.

— А виш', ја их се ни мало не плашим.

— Е?

— На против. Ја волим бомбе. Да ли би могао наручити коју бомбу да понесем собом у Црну Гору?

— Да ниси постао анархиста, па да не мислиш ког државника..

— Боже сачувај — једино сам намеран са истима да уништим слободу Црногораца.

— Како »Петроградске Вједомости« јављају, књаз Никола ће ићи у Сибир, да проучи ондашње стање, пошто му очинско срце давно жели, да и он свом милом црногорском народу створи Сибир. Само на модернијој основи од руске кнуте.

Учшивост.

Вигец: Оппростите — моје је име Кон.

Шеф: Опроштено вам је.

Прича о старом мачку.

Крај фуруне мачак стари,
Чучи тако па се пари,
И по некад ко од беде
Облизне се и запреде.
Тек по кадкад што се дигне
Да до пуног чанка стигне.
Видо да је близу конца
Па сад лови — све из лонца.
А за друге какве ствари?
Нит' разбира нити мари —
Што су миши дошли близу
Да му, старцу, реп одгризу.

Зборе људи јаче, тише;
„Море, Марко, лови мише
Зар не видиш, зверке лоше
Све слободе поједоше.
Ето, штампу сву изгризли
Ето, устав већ нагризли“.
Слуша, мачак ко од беде,
Облизне се па запреде:
„Ах, мрњау, ах мрњао
О, баш ме је страшно жао..“
Брк надигне па зафрче
Протегли се па — захрче..

Можда му се кад — кад прохте
Да окуша своје нокте,
Јест, ад то су неки знали
Па му нокте одрезали.

Ко би знао, благо чичи
На ког овај мачак личи, —
Нек „ђаволу“ одма каже.
Довека ће срећан бити
Па још може и добити
Један део — апанаже..

Стари „ђаво“

Из једне мађарске гимназије.

Школски надзорник: Но, речи ми синко, лекцију. Не бој се ништа, говори тако као кад би са својим добрим пријатељем говорио.

Ђак (после краћег предомисљења). Драги пријатељу — ни речи не знам из лекције.

Ђакела.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

А п р и л.

Ово је месец за терање шале, терење владе и терање патријарховог заменика. Иначе се свет шаље — у луде. Тако је на пр. радикална странка послала Пишпек Габора — у Карловце, а извадила му карту за Пакрац: Мату Косовца послала у манастирску штампарију, а требала га је послати у Меленце. Самостална странка послала бана Рауха у Пешту министрима — а требала га је послати у април. И уписала га за члана „првог лажовског друштва“ — а требали га уписати ври. Пашић послао краља Петра — кроз неки ћор сокак уједан мрачан будак, а требао га је послати у Швајцарску. У опште тера се нека шала са народом. На пр. у Србији запомаже *народ* од глади, а српска влада даје *краљу* Петру бољи кост у виду неке *пана* наже. Народни посланици угарског сабора траже слободу говора — а влада им привезује брњицу. Словаци траже неку слободу своме народу — а вата им се нека сегединска апсана. Јаша Томић тражи српски језик и српске захтеве у комшилуку у Хрватској, — а код куће тражи да се у Септомашу, у полигичкој општини у месту српског језика — заведе мађарски. Радикали на пр. траже неке чисте рачуне од српске штампарје у Загребу — а требали би да траже чистунац рачуне друштва „Рада«. Једе се на биланцију „Српског Кола“ а немају образа да штампају биланцију друштва »Рада«. Не право им је за манастирску штампарију што се нису уредно књиге водили — а друштво »Рад“ има неке тефтере, где гума има много посла. Иначе у овом се месецу сади млада ротква — и насађују се маторетикве франковачке. Крешу се виногради и манастирска уредба. Насађује се квочке и „уставно свега стање.“ Кољу се јагањци — и убијају политички противници, (у Србији). Зливају се баште и поливају се клеветници и лажови. Чупа се шкодљива трава — и кореп радикализму (у Срему). Цветају воћке — и расцветале се денунцијатске лаже (противу овозрашног Словенства). Ничу печурке (Раухове) — а гину нови банови програми. Требе се гусенице и обустављају се новине г. г. после платницима. Чупа се чокот ког је појела филокеера — и прегледају се рачуни радикалског мапиулисана у Даљу. Музу се овце — и народни фондови. Псе почињу лајати не месец — и „народни пријатељи“ олајавати «Српску Банку» „Српску

штампарију“ «Привредник“ — једном речју све што је српско. Жабци почињу кркетати; пиеци „српских драма“ почињу певати и гњавити публику у сомборском позоришту. Умни ушкопњеници и литерарни мајмуни — „настављају“ *шуфа* предавања, а лобцајхбрудерство« уштрцава читаоцима »*ponuva igodalom*“ гњаваторе — као књижевнике.*) Окивају се кола — и српски новинари у Босни. Беди се српски родољуби и народносни борци у Хрватској, у Босни и Угарској за велеиздају — а издају се српске школе, манастирска добра, аутономија Српство и начело — за даљски кукуруз. Нанослетку администрација „Стармладог« потражује дуг од г. г. после — и не платника, а они нас шаљу у

Април.

*) Види у „Слози“ и »Бранику“ допис једног лобцархбрудера — о неком набеђеном књижевнику.

Политички преглед.

△ С погледом на ново министарство и Пашићеве ћошкоче у Београду, то се садање министарство слободно може назвати ћошкасто министарство.

)(И ако још нису наступили псећијани дани ипак је само са брњицом слободно посланицима у сабор долазити.

□ Како »Стармладом« јављају у Пешти се баве мишљу да најуреног министра Настаса Петровића-крвопију поставе за бана у Хрватској.

= Откривена баном Раухом антидинастичка завера и велеиздаја у један мах у Босни, Хрватској и Угарској учинила је силан утисак у — Стењевцу. Неко је предложио да конференција мира у Хагу одлукује бана — орденом »Denunciјantos I. реда«.

☞ Габор пишпек изјављује да је неистинита вест да ће он на Ривијеру, на против њему су толико Карловци и Фрушка Гора добра чинили, да је решио назидати себи једну вилу — на магарчевом брду, близу Карловаца, као успомену на бившег магарца.

§§ Питање радикалске опште банке у Хрватској опет се у велико покренуло. За управника мисле поставити — бивши

одбор карловачке шпаркасе, а надзорни одбор чланове друштва † »Братства«.

* * На место директора је компетовао чувени Кечкемети. Одговорено му је, да у странци има доста Кечкеметија и без њега, па ће се из свог круга управника изабрати. Као што се чује, поставиће се Бенин за управника — ако се нико спо собнији из странке не јави.

:: Вест, да ћу се ја својевољно сићи са престола у корнет престолонаследника не одговара истини, јер као што је познато ја своје воље немам, него имам завере ничке воље, а њима се за сада бар још не иде у пензију. Доказ је моја »царска реч« која се без нужде не пориче. Петар I.

— У аустријском парламенту је један посланик назвао Толстоја будалом. Пошто се у дебати контра испоставило, прешао је г. председник на дневни ред.

„Царска се не пориче“.

(Без коментара).

I.

Н. В. Петар I. Краљ Србије рекао је посланицима г. г. М. Драшковићу и М. Исаковићу:

Ја ћу водити рачуна о томе да избори буду слободни. **Ни у ком случају г. Пашић неће саставити кабинет.** Ја вам дајем своју реч о томе.

II.

Ми, Петар I.. Краљ Србије постављамо:

За председника Нашег Министарског Савета Николу П. Пашића министра на расположењу...

Страшан удар.

— Па реците ми, кад сте и по други пут родили близанце, зар се нисте онесвестили?

— Ја нисам — него мој муж.

ЕПИГРАМ.

Не кривите Милеву младу,
Није крива своје јаду —
Крив је томе један доктор
Осим њега — женски боктер!

ОТКРИТОЈЕ ПИСМО

ЕХ ПАТРИЈАРХУ

ГАБОРУ ЗМЕЈАНОВИЋУ

ВРШАЦ.

Захваљујући Вашој Светости на досада учињеним услугама, част нам је извести Вас, да је наш Саборски Одбор решио, да Вам се даде **подужи допуст** уз пакрачки декрет — како би и ове године посетили — Ривијеру.

За крњи Саборски Одбор:

БОРЂЕ КРАСОЈЕВИЋ-БРАДОЊА с. р.

Поливања.

И ако још није водени понедељак, поливање — или по српски речено — »ширицање« је у велико отпочело. Тако су ових дана баш шприцани: Мита Клицин од стране Векерла. Мата Косовац од стране манастирске штампарије и др. Ивић од стране радикалне странке. Самосталци су међу тим бана Рауха — још пре Ускреса исполивали. Јашу Томића већ целу годину поливају... а он ништа... као нешто, само се отресе и ако је иначе сав улоћкан. Баш ових дана је мало јачи туш на њега пустио др. Јојкић. Др. Сос је свега мало — »мокрим обојком« дохваћен. Иначе суродокалце ових дана и опет полили оним крњим Чанком. Брادرковић је молио, да њега не поливају, вели, он је и тако мокар — брат. Исто је тако молио и одговорни уредник пакрачких новина, Јанко дете, да га не поливају, јер вели, он је већ од Бога поливен. Бенин опет, тај је сав модар од поливања. Него се са тим поливањем канда још понајбоље провео књижевник др. Лаза Дошла, кажу, нека плава особа, да га полива. И пре но што је та плава особа могла то поливање да сврши, створила се ту ко нека трећа особа — те почела поливати и ту плаву особу и мог књижевника. Сиромах књижевник не преостаје му друго, него да из тога »прикљученија« сочини какву трагикомичну драму. Те ће како тако до регреса доћи и ако он »мрзи« благо.

Изјаве саучешћа*)

Изјаве великодостојника.

Приликом смрти наше старине, покојне радикалне странке, примило је наше уредништво које је у шјесној вези било са покојником са свију страна свијета многобројне изјаве саучешћа, које овде доносимо:

Покојницу жали и жалост за њом с вама дели храбри и неустрашиви борац Српства *бан Рауч-Клеветниковић.*

Губитак ваш, губитак је и наш.
Ернстал, Кошут и Буријан.

Кад би Пољаци имали таку странку, какву сте ви изгубили, мој би закон о тоталном уништењу Пољака лакше продро; жалим ваш губитак а Шовенима и Рауху ћу засебно изјавити саучешће, јер њима је теже. *Билов.*

Жалим што је покојница, која је још многа „добра“ могла учинити српском народу, у најбољој снази — одапела. Од жалости сам се дао ошишати на 3 сантиметера и решио да се не кандидујем за патријарха, него да се пензионисем и повучем — на Ривијеру.

Ех патријарх Гаврило, »болестни«.

На путу да научим од једне ваше странке: како се „усрећава“ народ, стиже глас, да је иста гољем убијена. Збиља жалим то — несрећу.

Шпанолски диктатор Франк иначе банкротирани политичар.

Ако је ико ишао покојници на руку, да је »сачува« од тако страшне смрти, то је моја маленкост.

*Бала(в)
радикалски шајни саветник.*

И ако би покојници сад већ шестонедељни парастос кипирао, ми доносимо због нагомиланог материјала истом сада саучешћа која су нам стигла.

Пр. Ур. »Ст.«

Nyelvben él a nemzet! — tessék azért tovább is nyelveskedni.

*Kossuth F. Lipót
шварц-гелбски.*

За ретком покојником много жали и мађарска коалициона влада.

Изјаве ближних пријатеља.

За вечан покој премлаћене покојнице помолиће се и *фрушкогорски манастири.*

Дошли би да вам сузе убришемо, ал' се бојимо проћи поред „славног“ уредништва „Заставе“.

Грађани Старог Кера.

Смрт покојничина — отргла је и мене из њеног слатког наручја.

Ожалошћени и осрамоћени

*Др. (Ч)ивић
штребер.*

Не плачите толико за покојником. Сав сте Дунав замутили (као покојница Срем); утешите се и чувајте своје здравље и живот. *Ожалошћени и брижни Земунци.*

Несретни „Стармлади“. Кога си до сад највише „хвално“, томе сад пси попек поквасише. Штета што није смрт раније наступила, сад би већ одложили „жалосну одору“. Утеши се и не бој се — вукодлака. *Твоји Черевикани.*

Потресени грозном смрћу радикалне странке не можемо нигде да нађемо згодне и лепе речи да вам изјавимо саучешће.

Гимназијска омладина.

Накнадна саучешћа од трговаца.

И ми вас тешимо у вашој жалости и молимо да нам јавите: је ли остало што год кукуруза у Даљу. Плаћамо највише — осим провизије.

Еренфрајнд & Сие.

„Прва реч после сабора“

или

Двобој у Хрватској.

У овом тешком времену протестовања меница хоће наш слатки бан да се туче, — и то не каменицама, као до сада, већ малко финије. Уз ону песму: »драги наш Павел, дај се напиј,« смишљао је и смишљао и наједаред је напустио средство »за растепсти коалицију.« Што је пијан мислио, то је бунован — јер трезан није до сад био — казао. То јест, некако му излетело из уста: да су Срби самосталци — велеиздајници. Ето ти сукоба и с Јашом и са самосталцима. Јаша је бар до сада и говорио и писао, да самосталци раде с Бечом, а бан сад наједаред ушопа Јашу и каза, да самосталци раде против Беча и ове сретне државе, која има и једног Рауха.

Неприлика је то, кад два тако честита и поштена државника као што су Павел и Јаша један другога терају у лаж.

Они опет самосталци нису имали другог посла, већ држ Рауха за језик: или нас предај суду и докажи да смо велеиздајници или лижи, што си пљуноу.

Види Павел да није ништ' измислио и цифрасто ти поручи самосталцима: ман'те се ви мене; ја се срдим на вас и нећу да говорим. Што је било било.

Јест, не можеш ти ућуткати самосталце. Лепо ти они кажу бану: кад се клониш суда, а немаш доказа за оно, што си против нас рекао, онда си: лажљивац, клеветник и денунцијант.

Шта ће сад бан? Оде свом газди у Пешту и пита: шта ћу? Овај каже: туци се, па ако убијеш кога, добро је, ако те убију, још боље.

Што се мора, није ни тешко. Онај честити бан позва на двобој Медаковића; изабра себи девере и посла их свом противнику. Сад ће бити батина.

Кад је Јаша то прочитао, врло се наљути на свог савезника и чак је писао свом Павлу изгрдио га. Ево писма: Lieber Paul, шта си то опет радио. Дуел, девери — но још и то. Зар се тако напада противник? Што мене ниси питао? Мој је рецепт ово: узмеш нож одеш на станицу, дочекаш противника и без иједне речи сјуриш му нож под кожу. Девери онда дођу

сами, ако не умакнеш у Америку. О, будало. Кад си се већ хтео тући зашто ниси позвао мене? Лепо би ми то удесили и без девера. Тукли би се, пуцали би један на другог, па ипак не би било ни једном ништа. Шта мислиш: како би нам се то исплатило? Сад, кад си лудо почео, можеш још лудо и свршити.

Искрено те поздравља

у духу »јединствене« Јаков.

После добивеног писма Раух се разљутио, што није питао Јашу. Сад малко од страха, малко од љутине непрестано пије. Девери га не могу никако да нађу трезна. Е, тући се мора, јер Вучетић и Миксић не могу поднети, да је хрватски бан лажљивац, клеветник и денунцијант.

Кад се Раух истрезни и кад се буде тукао, јавићемо вам.

А то ће бити скоро.

Револвери су изабрани и сабље су наоштрене, само Павао пије, па пије.

Њему се не жури, па ето ти.

Наша „стрина“.

Опет стрина, језик бруси
Опет ће да — награбуси.

Три интервју-а.

Када је после објаве опетрукција настала криза, дошли су у Београд и неки новинари са стране. Дошли људи, и што се вели, донели по једну кошуљу, јер ће се одмах вратити. Али како се дуго. свестрано и темељно расправљало питање о кризи, или боље рећи сама криза, један новинар хтео је да узме месечни стан.

Тога странци примио је прво Пашић.

— Можете ли ми, екецелоницију, рећи (пита Пашића тај новинар јуче после подне), да ли је ствар окончана, и да ли је истина, да ћете Ви опет саставити кабинет?

— Молимо Вас, немојте да мислите, да су то тако решили тако звани завереници, него то је због што имамо на слободним изборима добивену већину. А то је тако реп, и нек нас Бог пошиви, тако ћемо ми увек слободно да правимо изборе и увек ћемо да владамо. Молимо, јавите тако вашем листу, — ето, то је, овај, све.

— А хоће ли испасти ко од бивших чланова кабинета?

— Како да неће, те још како ће да испадне: и Путник и Антанас или како га зову Настас, ето, ти ће испадне.

— Штета за те људе, рече дописник подругљиво.

— Па и није штета, вели Пашић. Онај Путник што без закон поставља чиновници... али ерећа што наша слободна већина све то благослови у скупштини... Па онај други сасанадолски изглед, истина почасни грађанин, ама због оно мало шале од 16. септембра знате, мало негодно. А после, ете, трговински уговор да не сме заклано месо да иде у Аустроунгарску ако има месо, какву болест, па тако и Настас, онако много бобичав, а... овај, то је за опозицију сатисфакција, јер који бидне затворен, неће се боји да га убију јер од сада ће државна апсана да штити људе.

— Па то је онда са једним ударом две муве, вели новинар.

— А не... молимо, 16. септембра нису биле две муве него два човека, одговара Пашић.

— Та да, али нисам то мислио, него рекох задовољили сте и опозицију а и Ви сте се курталисали беде, а то је за вас добро.

— Како да није добро и молим јавите тако у ваше новине али метните, јер ћемо и ми тако кажемо у званичне новине, да они што испадну из кабинета, савђим, они сами неће.

*

Код Путника.

— Да ли је тачно, како ми рече г. Пашић, да вас је кумно и братимио да уђете опет у кабинет.

Путник само што не бризну у плач:

— Немојте ми се смејати, Христа ради, или Мојсеја ради, ако нисте хришћанин. А и куд би ја овако јадан. Нити знам закон, радим све наопако, за топове мислим да су пилићи, а овамо неки генерал... имајте милости, оставте ме на миру.

*

Чуди се новинар овим „политичарима“, али ипак оде и до Настаса.

Још се није честито ни поздравио, а Настас:

— Ето, господине колега, јер сам и ја новинар или председник новинарског удружења..., ето, каква неблагодарност. И муке и страх претрпљен, после 16. септембра... а верујте није то само моје дело... па ме сад најурили.

— Жао ми је г. колега. А хоће ли то што помоћи г. Пашићу, могуће, да је он вас изоставио, јер хоће слободне изборе.

Настас се само горко осмехну.

— Мени је рекао г. Пашић да јавим да ви сами нисте хтели ући поново у кабинет.

Како би било да тако донесим, било би некако најбоље и за вас.

— Па готово, тако је. Кад нема кише, добар је и град, заврши Настас.

»О.«

Вести из места.

— Излет београдског француског клуба. Како »Браник« јавља, београдски француски клуб ће трећи дан Ускрса учинити излет до Новог Сада. Познавајући гостољубивост Новосађана, надати је се, да ће и Новосађани истог дана такође некуда излетити. Међу тим, уверени смо, да ће Тихомир-Мргудов гњаваторски клуб — наше миле госте за цело мало прогнавити! — Колко да их угосте!

ЧУДО.

— Јеси чуо да се наш пријатељ Пера омакао с петог спрата а ништа му није било.

— Иди с милим Богом добри човече, како је то могло бити?

— Да, али кад се сишао на земљу, није се више ни мрдуо.

Изостало прање ногу.

Ове године је изостало прање ногу Њ. Величанству нашем краљу, са здравственог гледишта. — Као што чујемо и радикалски краљ Јаша Сомић неће ове године прати ноге — него руке.

Неко се поплашио да Пишпек Габор, који је требао Јашу и ове године да пере, да се сад не забуни па из Јашиних песама које је у Вацу писао, да случајно не отпочне из »Пилатова легенга« ову »штрофу« Јакову читати:

„Кржаве ти руке, не иди ми ближе“
— »Чисте су ми руке, сад сам их баш прао“.
»Чисте су ти руке?! И ти гајиш веру.

Да се таке пеге у легену перу;
Те кржаве пеге, о мој јадни друже,
Не може да спере нити да осуруже
Та јорданска река, ни море дубоко,
Ни генисаретско језеро широко
Чак ни вечност таке пеге не угуши,
Јер нису на телу, него су на души.

*

Но за то ће се лизаће чизме и мамузе Јакову и даље дозволити.

Читајте у идућем броју писмо нашег бившег разносача „Стармладог“ — којег су г. г. радикали и кошутовска полиција стрпали здрава читава у лудницу.

Ур. „Ст.“

Аџим родокаљац умствује.

Сас зимом је исто то касти што и на прилику сас дугом. Наједанпут те снађе. Уватила те и сам не знаш како. Тако рећи и дуг — ухватијо те а и сам незнаш никако, ни зашто ни јодкуд. Него вучеш, вучеш док можеш, а кад не можеш више, а тебе увати шпоркаса и ти се као копрцаш, копрцаш али неможеш да се ископрцаш него ту ти тугило. Прилепиш се к'о на прилику сад бан Раук — за банску столицу. И ти знаш да си бранкротиро и да те више рећи ни кер не гледа, ал' јопет ти се још као недаш, грдиш сав свет и сви ти неваљаду само си ти ко

на прилику поштен... ал' све ти је забадава. Осто си на дуду што рекли Сервијанци. И нема ти другог лека, него пут па за уши... Тако је и нашу царевину ухватијо дуг.. а она се отима, отима, ал' све бадава — треба платити, а нема се одкуд. Хе онда дај дижи неку квоту, дижи порцију, плаћај ајкомештајер, плаћај на пушку, на керу, на фластер што га господари чепаду. Јоп је срећа што је наш добри цар присто да плаћа, како сам чито у малој крајцаруши »Застави« што је онај обешечај „Стармлади“ надено име моргењача, те не знам сад јој издева име регелуша, ергелуша, шта ли — да још је срећа реко што ми не морамо плаћати и нике даробонтоше, што су нам се наметнули за нимистарство Фекерваријево, него ће све то цар из свог цепа и мале шпоркасе од земље — већ црепа, плаћати. Заш и он зна како је нами сирстим људима тешко живити и увек пасуља, па пасуља јести а једва кад год прико дана који сатљик клипаре попити, и то од оне чивуцке за два сексера литру. Можеш је комотно три литре на дан смазати, па ни једанпут да пљунеш турски или што оно господари казали — липцу да дереш. Ово ти је сад рећи најгоре доба. Сви се туже. Па да богме ни сватова, ни даће. Ко је тео оженити се тај се оженио а ко је тео да умре умро је још о Божићу и великим свецима, док је још лепше било и женити се и умрети. Сад једино што су јектичави остали па се вуку ко они наши родокаљци у Срему после избора посланика. А и диснотори или рећи српски свињске даће су прошле, још једино што имамо даћу и рећи шест недеља нашој покојној Бог да јој памет прости стрпни да дамо. Ту ће јопет бити кркања наприкаша и сџкања клипаре... а ваљда ће мо имати и мелпцајза сас кремвиршлама. Заш које се свињче до сада није угојило — вала неће се ни од сада угојити, па ма га кљукали и најбољим курузом из Даља, које је патријарх оставио за наше свиње. Штета је само у њи куруз мећати. Треба јих утући. Па ондак како петковача пише имаћемо мало

рата, ваш сад с пролећа се сви царевни на ноге подигли, и сви чекаду који ће да започне рат. За Турцку кажу да је она ту целу комендију направила и тај час сочинила, јербо је кажу цар бољшан човек па му се уселили у царство ники бугари, па кољеду Србе, а он не може да их одбрани, и Сервијанци јопет се дали у нику трговину сас никим четим брдима, па никим коњсесијама, па никим шуметинама и рудама, не знам јел од кола ил каруца. Ника је вика ко на никог Пашића, за ког кажеду да је родом Бугарин, хаћа га однео — и да воле да „мота“ државу, само не знам куд је мота и на чију воденицу, тек само кажеду да му је на здравље да он воле да

зида куће на ћошкове и да барата сас оним јофицирима што су убили покојног краља Александра, и да он „тера“ нику бугарску па нику чвапску и нику свињску политику.

Его ники дан је бијо наш облегат Мушица па каже да и ми морамо се за рат спремити зато треба да смо повисили нику квоту, па смо дали регруте, па сад треба да повисимо плату јофицирима — и већ диванијо би он још самном, али каже мора да отпочне ники процес с Власима што оћеду да отмеду наше намастире, а он скањива већ пет година, аи мало су му трошка дали, рећи 16 хиљада круна. Шта је то за једног облегата. — Кростос Воскрес! (пије).

СЛАНО КУПАТИЛО У СТ. СЛАНКАМЕНУ

отвара се 1. маја, а сезона траје до 1. октобра.

Друштво је саградило 2 зграде са 40 елегантно намештених соба. Цене су од К 1'20 до К 5'—

Осим тога има респтаурација са добром и јефтним кућином и добрим пићем.

1—5

Погребно подузеће и стовариште над-
1—12 гробних споменика

ПАЈЕ МАРКОВИЋА у НОВОМ САДУ

у средини дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће „Конкордија“ пређе Буре Стојковића, Ђурчијска ул. бр. 15.

Држи ваада огроман избор сваковрених каменних надгробних споменика. Натписе изрезује најавршеније, а повлата дупла и дуго-трајна. Велики избор мрт. сандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погребне. Цене строго солидне а послуга најтачнија.

Многоструко одликована.

Постоји од 1860. године.

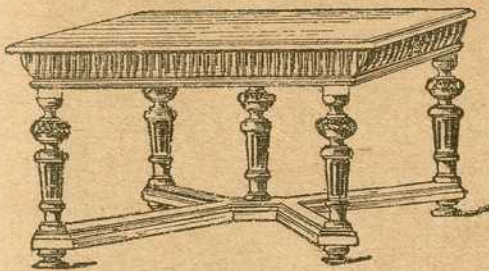
ФАБРИКА НАМЕШТАЈА И СТОВАРИШТЕ НАСЛЕДНИКА НИКОЛЕ ДУСИНГА У НОВОМ САДУ.

170 4—52

Ханска улица бр. 1. преко пута од српске основне нар. школе препоручује своје велико, богато сортирано стовариште намештаја за спаваће собе и трапезарије, као и свију врста тапечираних гарнитура за салоне у сваком стилу по јевтиним ценама.

Даље: шифонера, ирвета, столова, ноћних и за умивање, орманчића, креденца, дивана, огледала, мадраца, столица,

С Л И К А,

у тамној и политираној изради а солидној каквоћи и са врло јевтиним ценама.

Избор у Филимова, простирачима и завесама.

Препоручујемо нашу нову уређену радionicу са машинским радом за израду свију врста намештаја по жељи.

Солидна послуга! — Јефтине цене! (О солидној послузи најбоље референције.)

ЈЕДИНСТВЕНО И НЕНАДМАШИМО ЛЕКОВИТО БЛАТНО КУПАТИЛО

„РУСАНДА“

у Меленцима (Торонт. жупанија) у Угарској
отвара се 1./14. маја 1908.

а завршује овогодишњу купал. сезону 1. (14.) септ. 1908.

СИГУРНА ЛЕКА у купци, наћи ће они болесници, који пате и болују од ових болести:

- 1.) Скрофуле у свима облицима и појавама.
- 2.) Отока у жлездама и коши, 3.) Чиревима.
- 4.) Костобољи, реуми у свима облицима и појавама.
- 5.) Застареле тврдоће, укочености, згрчености, после запалења у зглавцима, (контрактуре.)
- 6.) Застарелих рана и отока, нарочито услед кошчаних болести Caries-Necrosis-a, у чему надмашује и најгласовитије интернационалне купке.
- 7.) Кроничних кожних болести, особито суве екцеме.
»Prurigo Psoriasis« — кожне болести свију врсти, које нису могле никакове лековите масти излечити.
- 8.) Севотине и застареле реуме.
- 9.) Са успехом лечи застарели Луес, Ишијас, и т. слично, те су за ту сврху спремљене нарочите кабине.
- 10.) Код женскиња са сигурним успехом лечи неуредан крвоток, и живчана поболевања.

Управа купатила располаже безбројним захвалним изјавама, оних болесника, који у дугогодишњим мукама своје болести, изгубише сваку наду за оздрављање, а који се по употреби **само 21 купке**, опростише несносне и мучне боље и подпуно здрави кућама вратише.

Поред чудне природне лековитости, купатило је по модерном укусу и данашњим захтевима удешено тако; да гостима стоји на расположењу, вијугастим стазама лепо удешен и простран цветни парк, са дебелим хладовима и угодним клупама, три лепо и модерно намештена хотела са гостинским собама, простран курсалон, и трапезарија, гласовир, куглана, особита музика изврсна кухиња и тачна послуга.

Купатило шаље свакоме бесплатно, на захтев уз обележје тачне адресе купалишне проспекте.

За управу купатила „Русанде.“

У Меленцима 13. (26.) марта 1908. године.

183 2—3

Каменко Пиперски
деловођа.

Ђена Петровић
председник.

Цена је листу: на годину К 8, на $\frac{1}{2}$ године К 4, на $\frac{1}{4}$ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16. од сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број 6.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Поједини број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић.

Штампарија д. д. Браника у Новом Саду.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS